

opfordre til, at man anvender en anden Maaalestof lige overfor de sænderjydske Laantagere end overfor de kongerigske, vil jeg dog i alt Fald meget bestemt fremhæve, at vore sænderjydske Landsmænd have Krav paa, at man ikke anvender overfor dem en ufordelagtigere Maaalestof, end man anvender overfor Andre. Den høitærede Minister angreb den Ytring, jeg fremkom med, at saadanne Laan, der gav en ringere Sikkerhed, ikke burde have sig Anstalten, og sagde — hvad der er en meget god og uimodsigelig Sandhed — at Sikkerheden kunde have været god nok, da Laanet stiftedes, og senere have forringet sig. Ja, det havde den ærede Minister egentlig ikke behøvet at belære mig om; men jeg tror dog, at der mulig kunde være Fare for, at selve dette Princip om ligesom at holde 2 Afdelinger af Anstaltens Udlaan mod Sikkerhed i fast Eiendom, en for sine og en for ringere Panter, Panter, som man enten fra Begyndelsen har anset eller efterhaanden er kommen til at anse for ringere, og som man derfor tager $4\frac{1}{2}$ pCt. af, muligvis kunde blive en Slags Sovepude, som ikke er saa ganske heldig med Hensyn til at holde Anstaltens Bestyrelse aarvaagen overfor de Panter, der i Tidens Løb forringes. Thi hvis man etablerede dette Princip, vilde Anstaltens Bestyrelse med nogen Føie kunne sige: Ja overfor den Slags Panter ere vi mere overbærende og skride nødigere ind, for der er en vis Sikkerhed gennem den halve Procent, vi indkræve mere end den sædvanlige Rente, det er en Slags Fond, hvoraf vi dække mulige Tab. Jeg anser dette for at være en mindre heldig Fremgangsmaade. Jeg tror, at i det Hele og Store kommer Anstalten til at virke mere baade i den Enes og den Andens Interesse, naar der ikke finder en saadan Udskillelse Sted, naar Anstalten holder paa dette: Vi søge at blive af med de Panter, der vise Tendents til at forringes meget betydelig med Hensyn til Sikkerheden, ved at give Vedkommende Valget imellem Opsiggelse eller en passende Amortisation. Jeg tror, at det kun er i de sjældnere Tilfælde, at Pantet saaledes med et Spring gaar ned til at blive meget slet eller saa godt som umuligt; der er dog en Obergang i slike Ting, og et jævnligt og omhyggeligt Tilsyn med Panterne vil jo nok kunne forhindre Sligt. Den høitærede Minister anførte, at selve Loven af 1870 gif ud fra en Rente, der var højere end 4 pCt., idet der i denne Lov ligefrem er stipuleret, at der skal Finansministerens Tilladelse til Udlaan under $4\frac{1}{2}$ pCt. Jeg har jo ikke været med til at forhandle og stemme om denne Lov, men

jeg haaber, at jeg, hvis jeg havde været det, da vilde have reist Indvendinger mod en Bestemmelse af denne Art; thi jeg synes, at den harmonerer meget ilde med en allerede da bestaaende Lov, nemlig Loven, hvorved den normale Rente for Udlaan i faste Eiendomme er sat til 4 pCt., og der kræves Regeringens udtrykkelige Bevilling for at gaa højere end 4 pCt. Der forekommer mig ikke at være den skønneste Overtensstemmelse mellem disse to Bestemmelser, men det skal jeg lade ligge, da det er noget Forbigaengent. Jeg skal endnu kun berøre et enkelt Punkt. Ministeren polemiserede mod mit Udtryk om, at jeg følte mig angerløs, og mente, at ogsaa Udvalgets Flertal var det overfor den enkelte Betragtning, at flere Laantagere maaske ikke vilde være os synderlig taknemlige for overhovedet at have sat den Bestemmelse ind i Loven. Det er ganske vist, at det er et Argument, der for mig har haft en vis Betydning. Derimod har staaet den Række af principielle Argumenter, som jeg allerede fremsførte ved 2den Behandling, og som jeg ogsaa i Dag lagde stærk Vægt paa. Jeg veed overhovedet ikke, hvad et Things Beslutning ved 2den Behandling har at betyde, hvis det ikke paalægger det paaagjældende Udvalg en vis Forpligtelse med Hensyn til dets fremtidige Arbejde. Hvad vilde det bethyde, at Thinget her havde vedtaget, et Punkt ved 2den Behandling, hvis vi saa i Udvalget skulde sige: det bryde vi os ikke det allermindste om, vi tage ikke Spor af Hensyn til, hvad Thinget her har vedtaget og komme med noget ganske Andet. Paa den Maade tror jeg ikke, at en parlamentarisk Forhandling vilde kunde føres med Udfigt til synderligt Udbytte. Den høitærede Minister anførte, at der var flere Medlemmer her i Salen, der fremkom med den Motivering for at stemme for Forslaget, at dette maatte vedtages i en anden Skikkelse. Jeg forstod den Motivering, navnlig saaledes som den fremkom fra det ærede Medlem fra Stege (Wojfen) saaledes, at han gav mig sin Tilslutning til, hvad jeg havde fremsført om det Uheldige i at fastslaa Udlaansrente for Fremtiden, men dog raadede til at stemme for Mindretallets Forslag, fordi han mente, der var en sund Skærne dert. Jeg forstaaer ikke, hvad ærede Medlemmer kunne have ment ved deres Afstemning her i Salen, hvis de heller ikke have ment, at den skulde bevise, at der burde søges en Veie, ad hvilken man kunde naae til, at Udlaansrenten blev nedsat til 4 pCt., ellers maa de have stemt hen i Taaget; Noget maa de dog have ment med